

A leggazdagabb patika

2009 június 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A Fertő-Hanság Nemzeti Park vidéke ideális pihenőhely. Legyen szó kerékpározásról, vízi túráról vagy fürdőkúráról. Balf gyógyvize a római idők óta ismert, Szent József kápolnájában az 1779-ben festett freskó is fürdőjelenetet ábrázol. De a környéken nem ez az egyetlen gyógyhely.

Az utóbbi évtizedekben a hegyi és pihenőházi termálfürdők is kiderült: gyógyításra alkalmasak.

A természet gyógyszertára a leggazdagabb patika - tartja a mondás. Nem állítjuk, hogy épp Sopron környékén született, de ettől még különösen igaz e tájra, amely gyógyfűvekben és gyógyvizekben egyaránt gazdag, s amely egyedülálló növény- és állatvilággal fogadja az erre járókat.

Az egykori mocsár és lápvilág helyén a mai, nádasokban gazdag sztyepp-tavon remek kajak- és kenu-túrák tehetők. Akadnak kikötők, ahonnan elektromos meghajtású, csendes, környezetbarát hajókkal juthatunk a nyílt vízre, és a vitorlázók, szörfösök számára is szabad a pálya. Fürdésre viszonylag kevés öböl alkalmas, de a Fertő tó magyar oldalán azért Fertőrákosnál úszni is tudunk. Ha homokos öblökben nem is bújunk ki a tó, a 2001 óta az UNESCO világörökség részét képező Fertő-Hanság Nemzeti Park sok egyebet kínál.

Lehet például nagyokat kerékpározni. A drótszamarak számára kiépített út jószereivel vízszintes, és kevés kivételtől eltekintve autómentes. Sajnos épp a hazai, kisebb szakasz az, amely többször is egybeesik valamelyik alacsonyabb rendű autópályával.

A teljes, Ausztrián is átvezető körút 137 km-es, ezt általában két nap alatt teszik meg a szervezett túrán kereközve, de szerényebb kirándulások is tehetők. Például a Fertőszéplak - Illmitz - (másik úton vissza) Fertőd - Sarród - Nagycenk - Fertőrákos etap tisztességes egynapi, 70 km-es adag.

A kerékpárutak mellett felállított táblák jól jelzik a távolságokat, és általában egy-két boros pincéhez is le lehet térni (a Balf - Fertőrákos szakaszon például a Fényes látványpincéhez). Természetesen a panziók, vendéglátóhelyek zöme kerékpárbarát, s aki nem visz saját bringát, akár ingyen is kaphat, ha olyan helyen száll meg (de legalább is bérelhet). Akit érdekelnek a részletek, az böngészhet a www.bringaut.hu keresőjében, megnézheti a zörmőbb elágazásokat fényképen, s akár kerékpáros társakra is lelhet. Ugyancsak jó tájékozódást nyújtanak a Pro Kultúra Sopron Kft. Turisztikai központ és Tourinform-iroda ingyenes kiadványai. Hogy egy ilyen megkaparintsunk, nem kell feltétlenül Sopronig menni, a látványosságoknál - mint a Fertőrákosi kőfejtő, a Mithras-barlang, vagy a Széchenyi- és az Esterházy-kastély - ugyancsak elérhetőek ezek a brossúrák. Az internetes letöltésük sem bonyolult. A határátlépéshez elég, ha személyi igazolvány van nálunk, kerékpárral vagy gyalog külön átkelhetünk használni.

A két kerék helyett persze maradhatunk a túrabakancsnál. A Soproni-hegységben tiszta, jó levegőn nagyokat barangolhatunk Brennbergbánya felé, vagy Ágfalvára, a szelídgesztenyésekhez, de mehetünk a kelta múltat őrző Várhelyre, avagy az Ördög-árokba is. A „Magyar Alpokalja” viszonylag gazdag tanösvényekben. A 6 km-es Ciklámen és a 2.5 km-es Károly-kilátó túra a soproni Állami Szanatóriumtól indul, a 3.5 km-es Gyöngyvirág tanösvény pedig a Tómalomnál kezdődik, bár a kiindulópontot - ott jártunkkor - sehogyan sem sikerült fellelni.

A Tómalom amúgy kedvelt horgász hely és fürdésre is kiváló, a nagyközönség a jó idő beköszöntével, az idén május 1-jétől mulathatja itt az időt. Aki még nem járt itt, az kerítéssel körbevett, zárt strandra készüljön, olcsó belépődíjjal, öltözéssel, bérelhető vízi járgányokkal, napozóstégekkel és erdőzúgással.

A fürdő története az 1500-as évektől ismert, amikor az akkori városbíró és polgármester, Herb Kristóf malmot építtetett. A következő évszázadokban számos tulajdonosa volt a tónak, amelyet fürdőként is folyamatosan használtak. A strandfürdő, a szállóval és vendéglővel 1920 és 1922 között épült, s hamar kibővítették egy cölöpökön álló kabinsorral és egy igen hosszú, U alakú deszkamólóval, amelyen a tó legmélyebb pontja fölött körülbelül 4 méter magas ugrótorony is volt. A népszerű üdülőhelyet a II. világháborúban lebombázták, a malomba pedig egy szovjet alakulat költözött, az épület hamarosan leamortizálódott. A fürdőt viszont újjáépítették, és ha nem is olyan, mint a korabeli fényképeken, van egyfajta ódon bája.

A Tómalom vízének hőfoka nyáron kellemesen hővös, a minőségét rendszeresen ellenőrzik, ami pedig a látványt illeti: a vízfelület szép tiszta, a szélén nádas és pár tavirózsa található. A tavat 2002 óta a Sopron és Környéke Víz- és Csatornamű ZRt. (www.sopviz.hu) üzemelteti. Tavaly készült el az új gyermekmedence, felújították a vizesblokkokat és ivó-kutakat is telepítettek.

Aki melegebb vizekre vágyik, az 3 gyógyvíz közül választhat a környéken. A legrégebbi, s hazánk egyik leghíresebbike, a közigazgatásilag Sopronhoz tartozó Balfi Gyógyfürdő. Az újak között pedig ott a hegyi Sá-Ra Termálfürdő és a Petőházi strand. Az utóbbit évekig a nagy múltú helyi cukorgyár üzemeltette, aztán még mielőtt az bezárt volna, veszélybe került a termálfürdő is. Három éve nem is tudtak kinyitni, és 2007-ben is csak 20 ezer látogatójuk volt. De az idén újra gondozott a gyepp, és bár kiírva nincs, de a helyi lakosoktól származó hír szerint május 29-étől kinyit a pénztár. A 30 ezer négyzetméteres, árnyékos parkban egy-egy gyermek- és úszómedence, illetve a bejáratnál lévő tájékoztató tanúsága szerint 2004-ben gyógyvízzé minősített termálmedence található. A

vizet egyébként 1970-ben találták - olaj helyett. Az akkori próbafúrás 1348 méterrel, percenként 950 liter vízhozamú, 45 Celsius fokos, ásványokban gazdag termálvizet hozott a felszínre. A nátrium-hidrokarbonátos, metakovavas víz elsősorban a mozgásszervi betegségek gyógyítására alkalmas, de jól tesz minden megfáradt csípő- és térdizületnek.

Más faj, már csak folyamatos nyitva tartás miatt is, Hegykő, ahová nem kell a közönséget csalogatni. A 2000 óta a hosszú távú bérlők vezetéknevét alkotott mozaikszó okán Sá-Ra névre keresztelt termálfürdő éves szinten rendre úgy 150 ezer vendéggel számol. Köztük nagyon sok az osztrák és a német, különösen, amióta gyógyászati szolgáltatásokat is nyújtanak.

Április végén a közös bejárat jobb oldalán, a kemping részben már több tucatnyi lakókocsit láttunk parkolni. A legjobb kombináció amúgy itt megszállni. Ez esetben se a külső (tetszetős, árnyas) gépkocsi parkoló napdíját nem kell megfizetni, se külön fürdőjegyet nem kell venni. Az itt lakók, illetve a fürdő területén lévő apartmanban, vagy panzióban megszállók, bármikor élvezhetik a kénes gyógyvizes medencéket, vagy a csapvízzel hígított, hidegebb fürdőket. Az egész évben nyitva tartó termálstrand - ahogy a napi látogatók száma és a levegő hőmérséklete is - sorra nyitja ki a szabadtéri medencéit, így lesz a három télen is használható medencéből a fődényre hét. Tavasszal és ősszel a legtöbben persze a gyógyvizes ülőmedencében vannak, az eredetileg 58 Celsius fokos termálvizet még hűteni is kell. (Régebben a közeli kertészet is innét kapta a vizet.) A leghasznosabb mellett a legszebb a két éve épített, világos, legyező alakú wellness medence. Az idejűjdonság, az óvisszásoktatás is ebben a 30-32 Celsius fokú vízben zajlik. A gyógyvíz alkotórészeiről mg/liter szinten a www.saratermal.hu oldalon tájékozódhatunk, de nagy vonalakban elmondható, hogy nátrium-kloridos, alkáli-hidrogénkarbonátos, némileg kemény, fluoridos, kénes és jodidos, s mint ilyen, számos megbetegedésre, sőt megelőzésre is jó. Többek között segít az immunrendszert megerősíteni, és oldja a sportolás, a túlzott izommunka megterhelő hatását. A fürdőbe - bár vadonatúj játszótérrel is rendelkezik, és a wellnessben akad néhány nyakzuhany - nem terveznek csúszdát vagy más, hangos, másutt népszerű élményelemeket. Szeretnék megírni a nyugodt, pihentető, gyógyító jelleget.

Írásunk végére hagytuk, ahogy a különlegességet illik, a Balfi Gyógyfürdőt. A soproni Állami Szanatóriumhoz tartozó létesítményt beutaló nélkül, megelőzésre, kondicionálásra, pihenésre is használja a lakosság. A hatalmas parkban több épület található, így a Gyógyfürdő-kórház (beutaltnak, az ország valamennyi részéről; a várólistákról a cég honlapján, a www.sopronszanat.hu oldalon tájékozódhatunk), a fürdő és a Gyógy-Kastélyszálló. Az utóbbi 3 csillagos, családias, tekintélyes törzsvendég-körrel. „A vendégeink fele általában pihenni, regenerálódni jön - mondta Havasné Lukács Edina értékesítési csoportvezető - de van köztük olyan, aki nagyon beteg, és nem tudja kivárni a sorát a szanatóriumban, vagy az utókezeléséhez ajánlott a két-három hetes gyógyvizes kúra.”

A 23 szobás, stílbútorokkal berendezett szálloda vendégköre 95 százalékban magyar. A fürdőzésen kívűl népszerűek az ingyenes kerékpárok, a biliárd terem és a gyalogtúrák.

A háztól két ösvényen túrabakancsban is neki lehet vágni a tájnak. De kellemesen el lehet tölteni az időt a belső udvaron olvasgatva, napozgatva, vagy a múltidéző vitrineket böngészve. És aki itt lakik, nem hagyhatja ki az ívó kúrát sem. A zárt folyosón a fürdőmedencék felé félúton található csinos ivókútból bárki, bármilyen mennyiséget szabadon feltankolhat (persze célszerű szakorvossal megtárgyalni, az adott gyógyvízből mennyit érdemes fogyasztani). A település lakói körében népszerű ez a kút, miként a Fertőrákos felé eső faluvégén lévő szabadtéri ivókút is. A Balfi Ásványvíz palackozója elvitt, Zsolnay kerámiával burkolt, pagodás kút tavaly szeptemberben készült el, s azóta igencsak látogatott. Amikor arra jártunk, több középkorú pár töltögette palackjait, de motorral befutott az ifjúság is, a fiatal emberek hátizsákjából ugyancsak elkerült pár megtöltésre váró flakon. A hővös, 11-13 Celsius fokos vizet kipróbáltuk, nem különösebben szagos, inkább csak fogyasztás közben érezhető a kénes záptojás íz és illat. A szabadon csordogáló kút vize ezen kívül igen gazdag lítiumban, kalciumban és magnéziumban, s alapból alkáli-hidrogénkarbonátos. Hatása igen összetett, segíti a gyomorműködést, a csontépítést, a sejtek regenerálódását, valamint az idegrendszeri stabilitás megőrzését.

Balf történelmileg azonban elsősorban, mint gyógyfürdő híresült el. A rómaiak által is ismert forrásokra 1560-ban emelték az első fürdőházat és izzasztófürdőt, s 1588-ban már 8 fürdőépület volt a területen. 1931-ben az első magyar nyelvű balneológiai kiadvány is erről a fürdőről készült, Scholtz Jeremiás tollából. Akkoriban 14 fürdőkamra és közel ennyi vendégszoba volt a házban. A fürdő a 18. század második felében új köntöst kapott és 1773-ra felépült a szomszédos fürdőkápolna is, amelybe pár évvel később a neves Dorffmaister István különleges, fürdőjelenetet ábrázoló mennyezetfreskót festett „Krisztus betegeket gyógyít” címmel. A kápolna jó állapotban van, eltekintve, hogy kissé vizesedik - de ezt épp orvosolni igyekeznek. A falon az új, és talán legjelentősebb

fürdőtulajdonos, Dr. Wosinski István ezredorvos márványtáblán hirdeti, hogy ? és neje 1913 júniusában vette tulajdonba a fürdőt Sopron városától és ettől kezdve ? és örökösei örökké gondoskodnak majd róla. S bár 10 gyereket mind felsorolja, az örökkévalóságot nem sikerült a családnak megvalósítania, a család nagyobbik ága Németországba került - a f?n?vér, Németh Istvánné szerint - már csak kúraltatni jártak vissza a 70-es években. Egyébként Magdika számos titok tudója, s mint kiderült, a kastélyszálló bútorzatától a fürdő gyógy-részlegén lévő kezelőágyakig sok minden beszerzéshez volt ötlete (utóbbiak jó részét ingyen szerezték a külföldi Jószolgálattól).

Az ? körbevezetése alatt sok apróságra fény derült. Például, hogy a gyógymedencébe egyszerre csak húszan tartózkodhatnak, a fürdősapka használata kötelező, s az id?pontokra a diszpécsernél kell feliratkozni. A forrásoknál 28 Celsius fokos kénes alkálikus vizet 34-35 fokra melegítetten engedik az 1975-ben épített gyógymedencébe. S mivel minden vendég után 1 köbméter vizet pótolnak, a teljes vízmennyiség naponta úgy háromszor lecserélődik. Az átlagos beutalt, aki reggel hétkor elkezd valamelyik kezeléssel jó, ha délre végez, az ötperces szünetek csak arra elegendőek, hogy az egyik „állomásról” a másikra slattyogjon az illető. A kezelések tekintélyes része ma már közismert a wellness ágazatban is, ilyen például a tangentor, a Kneipp taposókád, vagy az aromás kádfürdő. Utóbbiakba gyógyvizet engednek, sőt, akinek javallott, az szénsavat is kaphat még hozzá. E részleget 2004-ben alakították át, akkor került ide a jacuzzi (ez nem gyógyvizet), és megújultak a kádak is. Az itteni Trautwein termékek bármelyik luxusálló wellness részlegén megállnák a helyüket. „Sajnos a magyarok még kissé idegenkednek a mezítlásos taposókádtól - magyarázta a f?n?vér az üres medencét látva - pedig Kneipp doktor találmánya több, mint száz éve bizonyítottan hatásos a keringésre és a kedélyállapatra. Ugyancsak kevesen használják, igaz, ez sem TB-támogatott, a hideg-melegvizet értorna-kádakat.” Kár. Mert az amúgy 350 Ft-os, alkalmanként negyedórás kezelés rendkívül hatásos.

A fürdőben a már említetteken kívül számos kezelés kapható. Az országos szinten is kiemelkedően nagy és jól felszerelt tornateremben 8 gyógytornászt és közmunkára érkezett állásnélkülieket is alkalmaznak, betanítanak. Ezen kívül végeznek a házban csonttritkulás mérést, gépi és kézi masszázst, paraffin pakolást, és számos villanyos kezelést.

A ház természetesen nyitott a nagyközönség számára is. Utóbbiak első sorban a svédek által épített, feszített víztükrű fedett úszómedencét használják. A partján napozóágyak is vannak, s ha jó az idő, akkor a szabadba is ki lehet feküdni.

Érdemes még szólni a hangulatról és a tisztaságról. Az utóbbi egy gyógyhelyen alapkövetelmény, de ettől még jó látni. A légkör pedig - bár értelemszerűen több betegbe, nehezen mozgó emberbe botlik az ember a fürdő területén - kedves, mosolygós, integetős. A személyzeti pihenők falán itt is, ott is kis mondásokat, bölcseségeket láttunk kitalálva, mint például Dale Carnegie A mosoly értéke című szösszenete.

Búcsúzóul Magdi f?n?vértől egy halom papirost kaptunk, történések, m?kedvelők gyjtését Balfról. Akadt köztük 1566-ban írt levél, amelyben néhai tekintetes és nagyságos Nádasdy Tamás nádor úr özvegye kéri Sopron tanácsát, hogy engedjék meg neki, hogy Balfon fürdőkúrát vegyen, és volt olyan irat is, amely a vizek és források összetételét elemzi a különböző történelmi korokban. A nekünk legjobban tetsző dokumentumot ezennel mi is közhírré tesszük.

Szolgálati Utasítás Mária Terézia idején

1. A vendégeket barátságosan kell fogadni és teljes tisztelettel kiszolgálni.
2. Tilos a berúgás, nehogy gorombák legyenek részegségükben.
3. A kád használat után kimosandó. Ne legyen a fürdő se túlságosan meleg, se hideg. A kádban ülő vendégtől nem szabad megfélemezni: aki sokáig üdül a vízben, nyugodtan és udvariasan figyelmeztetni kell, hogy általmára lesz a sok a jóból.
4. Vigyázni kell rá, hogy valaki rá ne gyújtson a kádban.
5. Mindenki teljesítse azt, amit orvosa rárótt; akinek izzadnia kell, izzadjon!
6. Kád és kazán este rendbe hozandó.
7. A f?t? korán keljen, f?tsön s ámbár kötelessége, hogy lehetőleg nagy tüzet rakjon, maga nem gyújthat rá.

8. A fürd? személyzetnek nincs kimen?je.

9. Záróra este 10-kor, hogy más szórakozás híján a csendet élvezhessék a vendégek.

10. Tilos a személyzetnek gyanus elemeket fogadni a fürd?n.

A rendes kád 6 krajcár. Külön fürd?kamra elől 12, hátul 9 krajcár. Érvágás 6 krajcár. Vendégfogadói szobaár napi 10 krajcár.

Morvai Katalin, hetivalasz.hu

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ
www.magyarmentek.com

Ajánló